

Opetusministeriön asetus

yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä

Annettu Helsingissä 15 päivänä lokakuuta 2009

Opetusministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 24 päivänä heinäkuuta 2009 annetun yliopistolain (558/2009) 49 §:n 6 momentin nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä.

2 §

Koulutuksen laajuus

tavuuteen liittyvässä laskennallisessa perusrahoituksessa koulutuksen laajuus otetaan huomioon seuraavien kriteerien ja painotusten perusteella:

Yliopistolain 49 §:n 3 momentin mukaiseen toiminnan laatuun, laajuuteen ja vaikut-

	Painotus	
<i>1. Laskennallinen opiskelijamäärä</i>	30 %	
a) FTE-tutkinto-opiskelijat ¹		85 %
b) Avoimessa yliopisto-opetuksessa ja erillisinä opintoina suoritettujen opintopisteiden yhteenlaskettu määrä ²		15 %
<i>2. Alempien ja ylempien korkeakoulututkintojen tavoitteet</i>	35 %	
a) Ministeriön ja yliopiston välisessä sopimuksessa sovittujen alempien korkeakoulututkintojen tavoitteiden yhteenlaskettu lukumäärä		25 %
b) Ministeriön ja yliopistojen välisessä sopimuksessa sovittujen ylempien korkeakoulututkintojen tavoitteiden yhteenlaskettu lukumäärä ³		75 %
<i>3. Suoritetut alemmat ja ylemmät korkeakoulututkinnot ⁴</i>	35 %	
a) Yliopistossa suoritettujen alempien korkeakoulututkintojen lukumäärä		25 %
b) Yliopistossa suoritettujen ylempien korkeakoulututkintojen lukumäärä ⁵		75 %

¹ Laskennallinen luku, jossa osa-aikaiset opiskelijat muutetaan kokoaikaisiksi kertoimella 0, 0,5 ja 1, jolloin

FTE 0 = poissaolevat opiskelijat;

FTE 0,5 = läsnäolevat, ennen tilastovuotta aloittaneet alempaa tai ylempää korkeakoulututkintoa suorittamaan otetut opiskelijat, jotka ovat edellisellä lukuvuotena suorittaneet alle 30 opintopistettä sekä läsnäolevat lisenssiaatin-, tohtorin-, ja muun tutkinnon opiskelijat;

FTE 1 = läsnäolevat, ennen tilastovuotta aloittaneet alempaa tai ylempää korkeakoulututkintoa suorittamaan otetut opiskelijat, jotka ovat edellisellä lukuvuotena suorittaneet 30 opintopistettä tai enemmän sekä uudet, tilastovuonna aloittaneet ylempää tai alempaa korkeakoulututkintoa suorittamaan otetut opiskelijat.

² Avoimessa yliopisto-opetuksessa ja erillisinä opintoina suoritettavissa opinnoissa yliopisto myöntää omaehtoisesti koulutukseen hakeutuvalle henkilölle ajallisesti ja sisällöllisesti rajatun oikeuden suorittaa tutkintoihin kuuluvia opintoja ilman tutkinnonsuorittamisoikeutta. Opinto-oikeus rajoittuu tuolloin siihen oppiaineeseen ja siihen arvosanaan tai opintokokonaisuuteen, jonka suorittamista varten oikeus on myönnetty. Yliopistojen tutkinnoista annetun valtioneuvoston asetuksen (794/2004) 19 §:n mukaisissa opettajankoulutuksen opinnoissa suoritettavat opintopisteet sisältyvät näihin silloin kun ne suoritetaan erillisinä opintoina. Sen sijaan joustavan opinto-oikeuden sopimuksen piiriin kuuluvia niin sanottuja JOO-opintoja ja ulkomaalaisten vaihto-opiskelijoiden opintoja ei oteta huomioon.

³ Lukumäärä kerrotaan kertoimella 1,3 niillä koulutusaloilla, joilla ylempään korkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen ei kuulu erillistä alempaa korkeakoulututkintoa.

⁴ Laskennassa käytetään kolmen viimeisimmän vuoden keskiarvoa.

⁵ Lukumäärä kerrotaan kertoimella 1,3 niillä koulutusaloilla, joilla ylempään korkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen ei kuulu erillistä alempaa korkeakoulututkintoa. Laskennassa koulutusaloittaiset toteutumat otetaan huomioon enintään sopimuskauden tavoitteeseen asti.

3 §

Koulutuksen laatu ja vaikuttavuus

Yliopistolain 49 §:n 3 momentin mukaiseen toiminnan laatuun, laajuuteen ja vaikut-

tavuuteen liittyvässä laskennallisessa perusrahoituksessa koulutuksen laatu ja vaikuttavuus otetaan huomioon seuraavien kriteerien ja painotusten perusteella:

	Painotus	
<i>1. Koulutuksen laatu ja opiskeluprosessien toimivuus¹</i>	80 %	
a) Korkeakoulujen arviointineuvoston esittämien koulutuksen laatuyksiköiden perusteella yliopistoille 300 000 euroa vuosittain / yksikkö		
b) Lukuvuodessa vähintään 45 opintopistettä suorittaneiden alempaa tai ylempää korkeakoulututkintoa opiskelevien lukumäärä		50 %
c) Alemman tai ylempään korkeakoulututkinnon aloittaneista tavoitetutkinnon suorittaneiden osuus seitsemän vuoden kuluttua opintojen aloittamisesta ²		50 %
<i>2. Koulutuksen kansainvälistyminen</i>	20 %	
a) Kalenterivuonna Suomesta lähteneiden ja Suomeen saapuneiden vaihtoopiskelijoiden lukumäärä (vaihdon kesto yli 3 kk)		50 %
b) Alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon johtavissa opinnoissa vieraskielisessä opetuksessa suoritettujen opintopisteiden lukumäärä ³		13 %
c) Alemman tai ylempään korkeakoulututkinnon suorittaneiden tutkintoon sisällytettyjen ulkomailla suoritettujen opintopisteiden lukumäärä		12 %
d) Ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden lukumäärä		25 %

¹ Laskennassa vähennetään ensin a-kohdan mukainen rahoitus ja loppuosa kohdennetaan b- ja c-kohdan kriteerien ja painotusten perusteella.

² Tavoitetutkinnolla tarkoitetaan ylintä tutkintoa, johon uusi opiskelija on saanut tutkinnonsuorittamisoikeuden. Aloittaneilla tarkoitetaan läsnä- tai poissaolevaksi ilmoittautuneita yliopiston uusia opiskelijoita.

³ Opintopisteen suoritus on vieraskielinen, jos myös suomea, ruotsia tai saamea taitamaton olisi voinut suorittaa sen samalla tavalla.

4 §

Tutkimuksen ja tutkijankoulutuksen laajuus

Yliopistolain 49 §:n 3 momentin mukaiseen toiminnan laatuun, laajuuteen ja vaikut-

tavuuteen liittyvässä laskennallisessa perusrahoituksessa tutkimuksen ja tutkijankoulutuksen laajuus otetaan huomioon seuraavien kriteerien ja painotusten perusteella:

	Painotus
<i>1. Opetus- ja tutkimushenkilötyövuodet¹</i>	50 %
<i>2. Ministeriön ja yliopiston välisessä sopimuksessa sovittujen tohtorintutkintojen tavoitteiden yhteenlaskettu lukumäärä</i>	25 %
<i>3. Yliopistossa suoritettujen tohtorintutkintojen lukumäärä²</i>	25 %

¹ Määräytyy opetus- ja tutkimushenkilötyövuosien (kaikki rahoituslähteet, mukaan lukien tutkijakoulutettavat ja laskennallinen tuntiopetus) yhteenlasketun lukumäärän perusteella.

² Laskennassa koulutusaloittaiset toteutumat otetaan huomioon enintään sopimuskauden tavoitteeseen asti. Laskennassa käytetään kolmen viimeisimmän vuoden keskiarvoa.

5 §

Tutkimuksen ja tutkijankoulutuksen laatu ja vaikuttavuus

Yliopistolain 49 §:n 3 momentin mukaiseen toiminnan laatuun, laajuuteen ja vaikut-

tavuuteen liittyvässä laskennallisessa perusrahoituksessa tutkimuksen ja tutkijakoulutuksen laatu ja vaikuttavuus otetaan huomioon seuraavien kriteerien ja painotusten perusteella:

	Painotus	
<i>1. Kansallinen kilpailtu tutkimusrahoitus¹</i>	60 %	
a) Suomen Akatemian rahoitus yliopistolle		75 %
b) Tekesin rahoitus yliopistolle		25 %
<i>2. Tieteelliset julkaisut</i>	20 %	
a) Ulkomailla julkaistujen referee-julkaisujen lukumäärä		70 %
b) Muiden tieteellisten julkaisujen lukumäärä ²		30 %
<i>3. Tutkimuksen kansainvälistyminen</i>	20 %	
a) Kilpaillun kansainvälisen tutkimusrahoituksen määrä ³		60 %
b) Opettajien ja tutkijoiden liikkuvuuden yhteenlaskettu henkilömäärä ⁴		40 %

¹ Vuosien 2010 ja 2011 yliopistojen valtion rahoitusta määriteltäessä käytetään menoja ja tämän jälkeen tuloja.

² Muut tieteelliset julkaisut tarkoittavat vanhan Kota-luokituksen mukaisia artikkeleita kokoomateoksissa tai painetuissa kongressijulkaisuissa, monografioita ja yliopistojen oman sarjan julkaisuja. Uudessa julkaisutyypiluokituksessa vastaavat luokat ovat vertaisarvioidut tieteelliset artikkelit, vertaisarvioimattomat tieteelliset kirjoitukset ja tieteelliset kirjat.

³ Rahoitus ei sisällä yritysrahoitusta tai EU-rakennerahastovaroja. Vuosien 2010 ja 2011 yliopistojen valtion rahoitusta määriteltäessä käytetään menoja ja tämän jälkeen tuloja.

⁴ Vähintään yhden viikon kestoisen liikkuvuuden yhteenlaskettu määrä Suomesta ja Suomeen. Vuosien 2010 ja 2011 yliopistojen valtion rahoitusta määriteltäessä liikkuvuudelta edellytetään vähintään kahden viikon kesto.

6 §

Harjoittelukoulujen rahoitus

Harjoittelukoulujen rahoituksesta 49 prosenttia määräytyy toteutuneen esi- ja perusopetuksen ja 51 prosenttia lukiokoulutuksen oppilasmäärän perusteella. Vuosien 2010-2012 aikana yliopistokohtainen harjoittelukoulujen kokonaisrahoituksen muutos edelliseen vuoteen verrattuna voi olla korkeintaan kaksi prosenttiyksikköä edellyttäen, että harjoittelukoulujen kokonaisrahoituksen määrä säilyy edellisen vuoden tasolla. Kokonaisrahoituksessa otetaan huomioon yliopistojen perusrahoituksen lisäksi valtionosuuden kautta harjoittelukoulujen esi- ja perusopetuksen laskennallisesti kohdennettava rahoitus.

Helsingissä 15 päivänä lokakuuta 2009

Opetusministeri *Henna Virkkunen*

7 §

Rahoituslaskelman päivittäminen

Rahoituslaskelma päivitetään vuosittain uusimmilla tilastotiedoilla. Laskennassa kohdennus yliopistojen välillä tehdään suoraan kriteerin mukaisessa suhteessa.

8 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän asetuksen voimaantumia voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Opetusneuvos Jorma Karhu